

INFORMACIJA
o aktivnostima u svezi provedbe Odluke o načinu pružanja javne usluge
sakupljanja komunalnog otpada na području grada Rijeke

REPUBLIKA HRVATSKA
PRIMORSKO-GORANSKA ŽUPANIJA
GRAD RIJEKA
Gradonačelnik

Rijeka, 13. 2. 2023.

Gradsko vijeće Grada Rijeke
n/r predsjednice Ane Trošelj

Na temelju članka 58. Statuta Grada Rijeke („Službene novine Primorsko-goranske županije“ broj 24/09, 11/10 i 5/13 i „Službene novine Grada Rijeke“ broj 7/14, 12/17, 9/18, 11/18-pročišćeni tekst, 2/20 i 3/21) dostavljam Gradskom vijeću Grada Rijeke **Informaciju o aktivnostima u svezi provedbe Odluke o načinu pružanja javne usluge sakupljanja komunalnog otpada na području grada Rijeke.**

Na temelju članka 66. stavka 3. Poslovnika Gradskog vijeća Grada Rijeke („Službene novine Primorsko-goranske županije“ broj 29/09, 14/13 i 22/13-ispr. i „Službene novine Grada Rijeke“ broj 10/17, 14/18, 2/19-pročišćeni tekst, 2/20 i 3/21) za izvjestiteljice na sjednici Gradskog vijeća Grada Rijeke određujem Maju Malnar, pročelnicu Odjela gradske uprave za komunalni sustav i Jasnu Kukuljan, direktoricu KD Čistoća d.o.o. Rijeka.

GRADONAČELNIK

Marko FILIPOVIĆ

1. UVOD

Hrvatski sabor je na sjednici 15. srpnja 2021. godine donio Zakon o gospodarenju otpadom (u daljnjem tekstu: Zakon). Zakon je objavljen u „Narodnim novinama“ broj 84/21 od dana 23. srpnja 2021. godine te je stupio na snagu dana 31. srpnja 2021. godine, a danom njegovog stupanja na snagu prestale su važiti odredbe Zakona o održivom gospodarenju otpadom („Narodne novine“ broj 94/13, 73/17, 14/19 i 98/19).

Zakon utvrđuje mjere u svrhu zaštite okoliša i ljudskoga zdravlja sprječavanjem ili smanjenjem nastanka otpada, smanjenjem negativnih učinaka nastanka otpada te gospodarenja otpadom, smanjenjem ukupnih učinaka uporabe sirovina i poboljšanjem učinkovitosti uporabe sirovina te povećanjem recikliranja i ponovnog korištenja reciklata, što je nužno za prelazak na kružno gospodarstvo i osiguranje dugoročne konkurentnosti Republike Hrvatske i Europske unije. Nadalje, Zakonom se uređuje sustav gospodarenja otpadom, uključujući red prvenstva gospodarenja otpadom, načela, ciljeve i način gospodarenja otpadom, planske dokumente u gospodarenju otpadom, nadležnosti i obveze u gospodarenju otpadom, lokacije i građevine za gospodarenje otpadom, djelatnosti gospodarenja otpadom, prekogranični promet otpada, informacijski sustav gospodarenja otpadom te upravni i inspekcijski nadzor nad gospodarenjem otpadom.

Odredbom članka 4. Zakona definirani su pojedini pojmovi pa je tako člankom 4. stavkom 1. podstavkom 39. odvojeno sakupljanje definirano kao sakupljanje otpada na način da se otpad odvaja prema njegovoj vrsti i svojstvima kako bi se olakšala obrada i sačuvala vrijedna svojstva otpada. Odredbom članka 22. Zakona propisana je opća obveza odvojenog sakupljanja otpada, koja se propisuje radi poticanja visokokvalitetnog recikliranja.

Posjednik otpada, odnosno proizvođač otpada ili pravna i fizička osoba koja je u posjedu otpada, dužan je odvojeno od ostalog otpada predati ovlaštenoj osobi:

- opasni otpad,
- otpadni papir, metal, plastiku, staklo, glomazni otpad te tekstil i obuću,
- ambalažni otpad i
- otpad koji se smatra posebnom kategorijom otpada.

Glavom VIII. Zakona uređuju se odredbe vezane uz javnu uslugu sakupljanja komunalnog otpada. Člankom 63. Zakona propisano je da se gospodarenjem komunalnim otpadom osigurava mogućnost korištenja javne usluge sakupljanja komunalnog otpada te se potiče proizvođača otpada i posjednika otpada da odvojeno predaju otpad, kako bi se smanjila količina miješanog komunalnog otpada koji nastaje, smanjio udio biootpada u proizvedenom miješanom komunalnom otpadu, povećale količine i ispunila obveza Republike Hrvatske da osigura odvojeno sakupljanje i recikliranje papira i kartona, stakla, metala, plastike, biootpada, drva, tekstila, ambalaže, otpadne električne i elektroničke opreme, otpadnih baterija i akumulatora i glomaznog otpada, uključujući madrace i namještaj, uključivo i otpad koji se svrstava u posebne kategorije otpada čije gospodarenje je uređeno propisima kojima se uređuje gospodarenje posebnim kategorijama otpada, te time smanjila količina otpada koji se zbrinjava odlaganjem.

Nadalje, javna usluga sakupljanja komunalnog otpada podrazumijeva prikupljanje komunalnog otpada na području pružanja javne usluge putem spremnika od pojedinog korisnika i prijevoz i predaju tog otpada ovlaštenoj osobi za obradu takvoga otpada.

Javna usluga je usluga od općeg interesa, a uključuje sljedeće usluge:

- uslugu prikupljanja na lokaciji obračunskog mjesta korisnika usluge:
  1. miješanog komunalnog otpada,

2. biootpada,
  3. reciklabilnog komunalnog otpada i
  4. glomaznog otpada jednom godišnje te
- uslugu preuzimanja otpada u reciklažnom dvorištu,
  - uslugu prijevoza i predaje otpada ovlaštenoj osobi.

Odredbom članka 66. Zakona propisano je da predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave donosi odluku o načinu pružanja javne usluge sakupljanja komunalnog otpada, koja odluka između ostalog sadrži odredbe o načinu pojedinačnog korištenja javne usluge.

Gradsko vijeće Grada Rijeke na sjednici održanoj dana 31. ožujka 2022. godine donijelo je Odluku o načinu pružanja javne usluge sakupljanja komunalnog otpada na području grada Rijeke („Službene novine Grada Rijeke“ broj 5/22, u daljnjem tekstu: Odluka), koja je stupila na snagu osmoga dana od dana objave u “Službenim novinama Grada Rijeke”, osim odredbe članka 31. stavka 2. predmetne Odluke koja stupa na snagu tri mjeseca od dana uvođenja pojedinačnog korištenja javne usluge na određenom dijelu grada.

Sukladno odredbi članka 3. Odluke, na području grada Rijeke javnu uslugu sakupljanja komunalnog otpada kao davatelj usluge obavlja Komunalno društvo Čistoća d.o.o. za održavanje čistoće i gospodarenje otpadom, Dolac 14, Rijeka, OIB: 06531901714 (u daljnjem tekstu: KD Čistoća).

Člankom 38. Odluke propisano je da će davatelj usluge osigurati nabavu opreme za odvojeno prikupljanje biootpada na lokaciji obračunskog mjesta korisnika u roku od dvije godine od dana stupanja na snagu Odluke, a člankom 39. Odluke propisano je da će osigurati otpremu spremnika za pojedinačno korištenje javne usluge te pojedinačno korištenje javne usluge u roku od 10 mjeseci od dana stupanja na snagu Odluke.

Nadalje, člankom 40. Odluke propisano je da se Gradonačelnik Grada Rijeke zadužuje da o realizaciji obveza iz članka 38. i 39. Odluke podnosi izvješće Gradskom vijeću Grada Rijeke.

U predstavljenom prvom izvještajnom razdoblju od stupanja na snagu Odluke najveći fokus stavljen je na provođenje radnji radi uspostave pojedinačnog sustava gospodarenja otpadom. Uspostava navedenog pojedinačnog sustava gospodarenja otpadom te njegova primjena od strane građana preduvjet je da se odgovarajući sustav uspostavi i u odnosu na gospodarenje biootpadom. Kako bi se navedeno riješilo na najprihvatljiviji i ekonomski najpovoljniji način poduzimaju se aktivnosti oko iznalaženja potencijalnih rješenja i eventualnih lokacija sa KD Čistoća te sa svim jedinicama lokalne samouprave na čijim područjima KD Čistoća sakuplja komunalni otpad. Naime, obveza uspostava odgovarajućeg sustava je na jedinici lokalne samouprave, ali nema zapreke da više jedinica lokalne samouprave zajednički izgrade odgovarajuće postrojenje za zbrinjavanje biootpada. S time u vezi Grad Rijeka sudjelovao je na sastanku organiziranom od strane Primorsko-goranske županije u studenom 2022. godine, na kojem su sudjelovale i druge jedinice lokalne samouprave s područja na kojima KD Čistoća obavlja javnu uslugu, ali i iz drugih dijelova Primorsko-goranske županije. Na sastanku je zaključeno da je potrebno provesti temeljite i detaljne analize kako bi se pronašlo najprihvatljivije i najpovoljnije rješenje.

Uspostava odgovarajućeg sustava gospodarenja otpadom nužno se temelji na suradnji jedinica lokalne samouprave, davatelja javne usluge, ali i samih građana. Nužnost uspostave spomenutog sustava ne proizlazi samo iz obveze poštivanja odredbi Zakona i općih akata same jedinice lokalne samouprave ili iz financijskih posljedica koje eventualno nepoštivanje navedenih odredbi donosi, već i iz činjenica da zaštita okoliša predstavlja jedan od najvažnijih ciljeva Europske unije, Republike Hrvatske pa i samog Grada Rijeke. Naime, prema podacima Europske unije, ako nastavimo iskorištavati resurse dosadašnjim tempom, do 2050. ćemo trebati resurse triju planeta Zemlje. Svaka naša aktivnost utječe na stanje

okoliša pa tako zagađenjem zraka, vode i tla ugrožavamo biljni i životinjski svijet, ljudsko zdravlje i cjelokupni život na Zemlji.

Ograničeni resursi i klimatska pitanja traže prelazak s modela „uzmi-proizvedi-baci” na ugljično neutralno, okolišno održivo, netoksično i potpuno kružno gospodarstvo do 2050. godine. Kružno gospodarstvo, za razliku od linearnog modela „uzmi-proizvedi-baci” predstavlja model proizvodnje i potrošnje koji uključuje dijeljenje, posudbu, ponovno korištenje, popravljanje, obnavljanje i reciklažu postojećih proizvoda i materijala što je dulje moguće kako bi se stvorila dodatna, odnosno duža vrijednost proizvoda. Na ovaj način produljuje se životni vijek proizvoda te istovremeno smanjuje količina otpada.

Odvajanjem materijala pogodnih za reciklažu postiže se povećanje udjela recikliranog sadržaja u proizvodima te osiguravanje njihove učinkovitosti i sigurnosti, kao i omogućavanje ponovne proizvodnje i visokokvalitetnog recikliranja, što je utvrđeno kao jedan bitnih aspekata načela održivosti u Novom akcijskom planu za kružno gospodarstvo za čišću i konkurentniju Europu Europske komisije iz ožujka 2020. godine. Također, u aktima Europske unije kojima se regulira gospodarenje otpadom, kao prvi cilj svake politike vezane uz otpad utvrđeno je smanjenje na najmanju moguću mjeru negativnih učinaka nastajanja otpada i gospodarenja otpadom na zdravlje ljudi i okoliš.

Odvojeno prikupljanje otpada, iako kompliciranije od odlaganja svog otpada u jedan spremnik predstavlja način na koji se smanjuje količina neiskoristivoga otpada, odnosno stvaraju se uvjeti za uspostavu kružnog gospodarstva. Pravilnim gospodarenjem otpadom smanjuju se troškovi za sirovine, štedi energija, ljudsko zdravlje zdravije te se dugoročno osigurava opstojnost planete i resursa nužnih za život.

Ovakvo shvaćanje važnosti zaštite okoliša prepoznao je i Grad Rijeka pa je tako Planom razvoja grada Rijeke za razdoblje 2021.-2027. godine, donesenim na sjednici Gradskog vijeća dana 11. ožujka 2021. godine utvrđeno kako su klimatske promjene i degradacija okoliša egzistencijalna prijetnja Europi i svijetu. Kako bi se prevladalo ove izazove prvenstveno je potrebno razvijati moderno, resursno učinkovito i konkurentno gospodarstvo kroz smanjenje emisije stakleničkih plinova i gospodarski rast odvojen od korištenja resursa. Cilj je Grada Rijeke minimizirati količine neupotrebljivog otpada i razviti sustav gospodarenja otpadom koji će na odgovarajući način odvajati otpad, promicati recikliranje, ali i poticati građane i poslovni sektor na stil života i poslovanja kojim se minimizira proizvodnja otpada.

Slijedom svega navedenog, razvidno je da je uspostava odgovarajućeg sustava nužnost ne samo u okviru poštivanja odredbi važećih propisa, već i u okviru brige za zaštitu okoliša te resurse nužne za održavanje zdravlja ljudi, koja će dugoročne pozitivne učinke reflektirati ne samo u današnjem vremenu, nego i za buduće generacije.

2. PODJELA INDIVIDUALNIH SPREMNIKA U OBITELJSKIM KUĆAMA

S obzirom na veličinu područja i broj korisnika, planirana podjela individualnih spremnika u gradu Rijeci obavlja se sukcesivno, po mjesnim odborima. Na području grada Rijeke nalazi se 8.635 obiteljskih kuća, 13.383 korisnika, odnosno 31.486 osoba. Do sada su u pogledu podjele spremnika odrađena 22 mjesna odbora pri čemu je na adrese 7.940 korisnika u obiteljskim kućama dostavljeno 23.558 spremnika, bez naknade. U nastavku se donosi tablica s podacima o statusu podjele individualnih spremnika.

Tablica 1. Status podjele individualnih spremnika

RED. BR.	MJESNI ODBOR	BROJ PODIJELJENIH SPREMNIKA	STATUS
1.	GRBCI	1.111	ODRAĐENO
2.	GONJI ZAMET	3.284	ODRAĐENO
3.	PEHLIN	3.190	ODRAĐENO
4.	SVETI KUZAM	207	ODRAĐENO
5.	DRAGA	1.288	ODRAĐENO
6.	OREHOVICA	804	ODRAĐENO
7.	SVILNO	315	ODRAĐENO
8.	PAŠAC	1.563	ODRAĐENO
9.	BRAŠČINE PULAC	452	ODRAĐENO
10.	DRENOVA	3.223	ODRAĐENO
11.	ŠKURINJE	591	ODRAĐENO
12.	ŠKURINJSKA DRAGA	365	ODRAĐENO
13.	SRDOČI	2.001	ODRAĐENO
14.	ZAMET	1.731	ODRAĐENO
15.	KANTRIDA	1.416	ODRAĐENO
16.	SVETI NIKOLA	308	ODRAĐENO
17.	TURNIĆ	142	ODRAĐENO
18.	PODMURVICE	337	ODRAĐENO
19.	MLAKA	193	ODRAĐENO
20.	BANDEROVO	446	ODRAĐENO
21.	BELVEDER	273	ODRAĐENO
22.	KOZALA	318	ODRAĐENO
UKUPNO		23.558	

Za usporedbu, Općina Viškovo kao druga najveća jedinica lokalne samouprave prema broju stanovnika na području na kojem KD Čistoća obavlja javnu uslugu ima 2.965 obiteljskih kuća, 3.686 korisnika, odnosno 11.946 osoba. Međutim, unatoč značajnom broju obiteljskih kuća i korisnika na području grada Rijeke, podjela individualnih spremnika u obiteljskim kućama odvija se bez većih poteškoća. U nekim slučajevima korisnici odbijaju preuzeti pripadajuće individualne spremnike iz razloga što nemaju mogućnost smještaja istih budući da žive u stambenim objektima koji nemaju okućnice ili je do njihovih stambenih jedinica onemogućen prilaz vozilima. Za takve korisnike će također biti potrebno osigurati prostor za smještaj spremnika na javnoj površini.

Međutim, najveći problem uspostave pojedinačnog sustava sakupljanja otpada u velikim urbanim sredinama kao što je i Rijeka predstavljaju višestambeni objekti, peterokatnice i neboderi, kojih u Rijeci ima znatno više nego u drugim jedinicama lokalne samouprave na čijem području KD Čistoća obavlja javnu uslugu sakupljanja komunalnog otpada, o čemu će više riječi biti u nastavku.

3. PODJELA INDIVIDUALNIH SPREMNIKA U VIŠESTAMBENIM OBJEKTIMA

U velikim gradovima nije moguće pitanje odvajanja otpada riješiti isključivo dodjelom pojedinačnih spremnika te je stoga nužno pronaći odgovarajuće modele za postavljanje zajedničkih spremnika, pri čemu je važno istaknuti da je s odvojenim sakupljanjem otpada, odnosno pojedinačnim korištenjem javne usluge sakupljanja komunalnog otpada moguće započeti tek po odgovarajućoj uspostavi sustava kako individualnih spremnika, tako i zajedničkih spremnika na površini javne namjene. Na području grada Rijeke nalazi se 3.644 višestambenih objekata, 47.288 korisnika te 89.208 osoba. Iz navedenih podataka razvidno je da se radi o značajnom broju višestambenih objekata i značajnom broju korisnika u tim objektima. Za usporedbu, u nastavku se donosi tablica s podacima o višestambenim objektima, korisnicima i osobama u drugim jedinicama lokalne samouprave u kojima KD Čistoća obavlja javnu uslugu.

Tablica 2.

Grad/Općina	Višestambeni objekti	Korisnici	Osobe
Bakar	23	166	354
Kastav	119	1021	2241
Kraljevica	59	525	970
Viškovo	279	1935	4185
Čavle	6	42	81
Kostrena	54	380	822
Jelenje	2	10	21
Klana	3	28	56

Kao što je razvidno iz priložene tablice, navedene jedinice lokalne samouprave imaju značajnije manji broj višestambenih objekata od Grada Rijeke zbog čega je implementacija pojedinačnog sustava jednostavnija na takvim područjima iz razloga koji se pojašnjavaju u nastavku.

Odlukom je utvrđeno da mjesto za postavljanje zajedničkih spremnika na površini javne namjene određuje Grad Rijeka, Odjel gradske uprave za razvoj, urbanizam, ekologiju i gospodarenje zemljištem sukladno odredbama općeg akta Grada kojim se propisuju uvjeti za postavljanje predmeta i privremenih objekata. Prema odredbama spomenutog općeg akta imenovano je Povjerenstvo sastavljeno od predstavnika Odjela gradske uprave za razvoj, urbanizam, ekologiju i gospodarenje zemljištem, Odjela gradske uprave za komunalni sustav te predstavnika KD Čistoća. Navedeno Povjerenstvo od više mogućih rješenja zajedničkih spremnika, kao najprikladnije odabralo je ugradnju podzemnih, odnosno polupodzemnih spremnika, a na lokacijama gdje isto nije moguće izgradnju tipskih montažnih spremišta za postojeće spremnike, te je odmah po osnivanju započelo s intenzivnim aktivnostima na analizi lokacija za postavljanje zajedničkih spremnika, a na temelju prijedloga lokacija za implementaciju spremnika na području pet mjesnih odbora: Grbci, Pehlin, Gornji Zamet, Zamet i Srdoči kojeg je KD Čistoća izradilo i dostavilo Povjerenstvu.

Povjerenstvo je u svom radu izvršilo uvid u dostavljeni prijedlog lokacija, izvršilo terensku provjeru te detaljno analiziralo predložene lokacije u smislu vlasništva, usklađenosti s prostornim planom, instalacija te prometnih uvjeta i kapaciteta. U slučaju neprihvatljivosti nekih od predloženih lokacija, utvrđene su alternativne lokacije.

Pri analizi lokacija za postavu zajedničkih spremnika od strane Povjerenstva utvrđeno je niz otežavajućih okolnosti. Navedeno se prvenstveno odnosi na teško pronalaženje lokacija zbog nedostatka prostora, namjene i vlasništva zemljišta te nemogućnosti premještanja podzemnih instalacija na predloženim lokacijama. Naime, kako je prethodno spomenuto, u Gradu Rijeci postoji velik broj višestambenih zgrada te izgrađenih područja stambene i druge

namjene. Navedena područja građena su u ranijim razdobljima kada je sustav prikupljanja otpada bio drugačiji nego danas, a nije bilo moguće predvidjeti potrebu za uspostavom sustava odvojenog prikupljanja otpada, odnosno pojedinačnog sakupljanja otpada. Lokacije za ovakvu vrstu spremnika nisu predviđene ni u prostornim planovima budući da u vrijeme njihove izrade nije postojala zakonska obveza uspostave spomenutog sustava, ali ni dugoročne posljedice linearnog modela gospodarenja otpadom „uzmi-proizvedi-baci” nisu bile poznate u mjeri kao što su to danas.

Važno je istaknuti da se lokacije spremnika prije svega ne mogu utvrditi na onim mjestima na kojima bi to na bilo koji način ugrožavalo sigurnost prometa na cestama. Nadalje, lokacije spremnika moraju se utvrditi isključivo na onim mjestima koja su dostupna vozilima KD Čistoća radi pražnjenja. Naime, vozila KD Čistoća za prikupljanje otpada zbog specifičnih tehničkih karakteristika potrebnih za manipulaciju i neometano pražnjenje različitih tipova spremnika zahtijevaju dostatnu slobodnu i sigurnu površinu. Ovisno o tipu specijalnog vozila oprema se može razlikovati u masi, tipu i kapacitetu nadogradnje samog vozila te u implementiranoj dizalici koja se koristi za prikupljanje otpada iz spremnika većih kapaciteta. Slijedom navedenog bitno je pri odabiru lokacija za implementaciju spremnika imati na umu tehničke karakteristike specijalnih vozila KD Čistoća koji će prikupljati otpad iz istih.

Također, određene tehnologije poput primjerice ukopanih spremnika na nekim su se lokacijama utvrdile kao neprikladne budući da zahtijevaju veće površine za njihovu ugradnju, a koje bi se trebale utvrditi primjerice na zelenim površinama ili površinama javnih parkirališta, što bi kao posljedicu imalo smanjenje zelenih površina i površina javnih parkirališta. Utvrđeno je nadalje da bi za implementaciju tehnologije koja se temelji primarno na postavi ukopanih i poluukopanih spremnika samo na području obrađenih pet mjesnih odbora bilo potrebno osigurati 18 milijuna kuna iz čega proizlazi da bi za uvođenje sustava s predloženim modelom na području cijeloga Grada bilo potrebno osigurati značajna financijska sredstva.

Odredbom članka 41. Odluke propisano je da je davatelj usluge dužan u roku od 6 mjeseci od dana stupanja na snagu Odluke predložiti mjerni sustav koji će točno izmjeriti udio korištenja svakog Korisnika u slučajevima kada više Korisnika koristi zajednički spremnik ili više zajedničkih spremnika. S obzirom na otežavajuće okolnosti utvrđene analizom Povjerenstva te na obvezu KD Čistoća kao davatelja javne usluge sakupljanja komunalnog otpada da predloži odgovarajući mjerni sustav, KD Čistoća pristupila je detaljnoj analizi svih potencijalnih tehnologija za skupljanje komunalnog otpada putem zajedničkih spremnika. Rezultat analize je sastavljen prijedlog četiri modela sakupljanja komunalnog otpada putem zajedničkih spremnika smještenih na površinama javne namjene, a sve u cilju osiguranja javne usluge sakupljanja komunalnog otpada na kvalitetan, postojan i ekonomski učinkovit način.

Navedeni modeli predstavljeni su članovima Gradskog vijeća Grada Rijeke dana 10. listopada 2022. godine u Gradskoj vijećnici Grada Rijeke. Iako sam izbor modela nije u domeni Gradskog vijeća, ocijenjeno je da je riječ o tematici s kojom je vrlo važno upoznati gradske vijećnike i vijećnice pa je slijedom navedenog od strane stručnih službi KD Čistoća i Grada Rijeke prezentiran prijedlog četiri modela, s prikazom prednosti i nedostataka svakog od modela te preliminarnim okvirnim procjenama troškova implementacije i održavanja te rokova implementacije.

Slika 1. Prezentiranje modela prikupljanja otpada u višestambenim zgradama Gradskim vijećnicima Grada Rijeke

Nakon predstavljanja predložena četiri modela provedena je i dodatna analiza, te je Zaključkom Gradonačelnika Grada Rijeke od dana 25. listopada 2022. godine KLASA: 024-02/22-01/10-26, URBROJ: 2170-1-15-00-22-4 utvrđeno da se kao model zajedničkih spremnika za sakupljanje komunalnog otpada na području grada Rijeke na površini javne namjene odabire predstavljeni Model broj 2, koji podrazumijeva implementaciju nadzemnih spremnika velikih kapaciteta od 2 do 4 m³, uz mogućnost kombinacije tehnologija iz ostalih predloženih modela kada je to potrebno zbog urbanističkih specifičnosti pojedinih područja grada Rijeke.

Slika 2. Model broj 2

Na lokacijama od izuzetne važnosti zbog smještaja u centru grada ili u blizini sadržaja kojima gravitira većina građana, a na kojima ne postoje prostorna ograničenja, ili u drugim objektivnim i opravdanim slučajevima, ugrađivat će se ukopani ili poluukopani spremnici.

Određeni broj ukopanih i poluukopanih spremnika već je nabavljen od strane KD Čistoća i Grada Rijeke, uz korištenje sredstava iz europskih fondova te će se nabavljeni spremnici svakako iskoristiti u onim dijelovima grada gdje je to prikladno i najbolje rješenje za uspostavu odgovarajućeg sustava sakupljanja komunalnog otpada. Također, korisnicima u višestambenim objektima koji žele i imaju mogućnost smještaja spremnika u svojim prostorima i/ili dvorištima omogućit će se korištenje klasičnih spremnika zapremnine 1.100 litara.

Prednosti predloženog Modela broj 2 su višestruke s obzirom da se radi o modularnim metalnim spremnicima što uz vrlo prihvatljivo vrijeme implementacije u trajanju od 12 do 18

mjeseci, omogućuje lako i sigurno premještanje i/ili nadograđivanje u slučaju potrebe za većim brojem spremnika uz minimalne operativne troškove. Predmetni spremnici su vatrootporni te zaštićeni su od prevrtanja i vremenskih nepogoda, kao i širenja neugodnih mirisa, a onemogućen je i pristup štetočinama. Također, isti su zaštićeni od neovlaštenog korištenja. Korisnici mogu pristupiti spremnicima pomoću kartice ili ključa, a spremnici za miješani komunalni otpad imaju ugrađen mjerni sustav za praćenje predane količine otpada od strane korisnika usluge.

Budući da je odgovarajući model sakupljanja komunalnog otpada putem zajedničkih spremnika smještenih na površinama javne namjene utvrđen, za potrebe implementacije sustava nužno je pristupiti sljedećem koraku te nabaviti odabrane modularne metalne spremnike. KD Čistoća kako bi osiguravala potrebna novčana sredstva za potrebe implementacije navedenog modela, na svojoj internetskoj stranici objavila je Poziv za dostavu ponuda za nabavu dugoročnog investicijskog kredita u iznosu od 8.600.000,00 EUR, s rokom za dostavu ponuda do 7. studenog 2022. godine. Pregledom pristiglih ponuda utvrđeno je da su zaprimljene dvije pravodobne i potpune ponude i to od Zagrebačke banke d.d. te od Erste&Steiermarkische bank d.d. Analizom prikupljenih ponuda utvrđeno je da se obje ponude odnose na nabavu kredita u iznosu od 8.600.000,00 EUR te je u obje ponude predviđena godišnja fiksna nominalna kamatna stopa, pri čemu kamatna stopa ponuđena od Erste&Steiermarkische bank d.d. iznosi 4,75% dok od Zagrebačke banke d.d. iznosi 3,9%. Ukupni troškovi kamata i naknada Erste&Steiermarkische bank d.d. iznosili bi 3.061.813,18 EUR dok bi ukupni troškovi kamata i naknada Zagrebačke banke d.d. iznosili 2.522.509,79 EUR.

Slijedom navedenog, ponuditelj Zagrebačka banka d.d. dostavio je prihvatljivu ponudu koja u potpunosti zadovoljava tražene uvjete te je ista prema kriteriju odabira ocijenjena kao najpovoljnija zbog nižih ukupnih troškova kamata i naknada. Otplata kredita osigurala bi se iz vlastitih sredstava KD Čistoće.

Slijedom svega navedenog, KD Čistoća podnijela je Gradu Rijeci, Odjelu gradske uprave za komunalni sustav, kao nadležnom tijelu, Zahtjev za izdavanje suglasnosti za zaduživanje do iznosa od 8.600.000,00 EUR, radi financiranja nabave opreme za potrebe gospodarenja komunalnim otpadom od 8. studenog 2022. godine, Br.int: 202/JK/VB.

S obzirom da je utvrđeno da je ovaj projekt opravdan, koristan i učinkovit, nadležni Odjel gradske uprave za komunalni sustav dao je pozitivno mišljenje na zaduženje u iznosu od 8.600.000,00 EUR u kunsjoj protuvrijednosti po srednjem tečaju Hrvatske narodne banke za projekt nabave opreme za gospodarenje komunalnim otpadom za KD Čistoća te je cjelokupnu dokumentaciju sukladno članku 36. stavku 11. Odluke prosljedio na mišljenje Odjelu gradske uprave za financije koji je također dao svoje mišljenje na dokumentirani zahtjev KD Čistoća. Obzirom da se radi o dugoročnom zaduženju pravne osobe u većinskom vlasništvu Grada Rijeke koje se temeljem Zakona o proračunu ne uključuje u opseg mogućeg zaduživanja Grada, Odjel gradske uprave za financije je mišljenja da ne postoji zapreka za izdavanje suglasnosti za zaduženje u iznosu od 8.600.000,00 EUR kod Zagrebačke banke d.d. radi financiranja nabave opreme za potrebe gospodarenja komunalnim otpadom. Slijedom navedenog, na sjednici održanoj dana 8. prosinca 2022. godine, gradsko vijeće Grada Rijeke donijelo je Odluku o davanju suglasnosti za zaduženje KD Čistoća d.o.o. kod Zagrebačke banke d.d.

Predmetnom Odlukom dana je suglasnost za zaduženje KD Čistoća d.o.o. u iznosu od 8.600.000,00 EUR u kunsjoj protuvrijednosti po srednjem tečaju Hrvatske narodne banke, putem dugoročnog kredita s valutnom klauzulom u EUR kod Zagrebačke banke d.d., radi financiranja Projekta "Nabava opreme za gospodarenje komunalnim otpadom za KD Čistoća d.o.o.", pod sljedećim uvjetima:

Tablica 3.

Vrsta kredita:	Dugoročni kredit s valutnom klauzulom u EUR
Iznos kredita:	8.600.000,00 EUR u kunsjoj protuvrijednosti po srednjem tečaju Hrvatske narodne banke
Dinamika korištenja kredita:	Sukcesivno u tranšama do 30.6.2025.
Nominalna kamatna stopa:	3,9% (godišnja, fiksna)
Efektivna kamatna stopa:	3,99%
Metoda obračuna kamate:	Proporcionalna
Rok povrata kredita	13 godina
Dinamika otplate glavnice i kamate:	Glavnica se otplaćuje u 156 jednakih mjesečnih rata. Dospijeće glavnice je zadnjeg dana u mjesecu. Obračun kamata je zadnjeg dana u mjesecu, s dospijećem 10 dana od obračuna.
Dospijeće prve rate:	Zadnjeg dana u mjesecu nakon mjeseca iskorištenja zadnje tranše kredita, najkasnije 31.07.2025.
Naknada za odobrenje kredita	0,10%
Ukupni trošak kredita	2.522.509,79 EUR
Ukupan iznos trošak i glavnica	11.122.509,79 EUR
Instrumenti osiguranja kredita:	Jedna (1) zadužnica KD Čistoća d.o.o., solemnizirana kod javnog bilježnika

Nakon donošenja odluke Gradskog vijeća Grada Rijeke, trenutno je u KD Čistoća u tijeku priprema dokumentacije za javnu nabavu potrebne opreme te će u veljači 2023. godine biti objavljen postupak prethodnog savjetovanja sa zainteresiranim gospodarskim subjektima. Za očekivati je da će postupak nabave biti okončan sredinom tekuće godine, slijedom čega bi isporuka prvih spremnika bila u trećem tromjesečju 2023. godine.

Napominje se da je Zaključkom Gradonačelnika Grada Rijeke od dana 25. listopada 2022. godine, osim modela spremnika također utvrđeno da se zadužuje Povjerenstvo za utvrđivanje lokacija zajedničkih spremnika za sakupljanje komunalnog otpada na površini javne namjene da na prijedlog KD Čistoća d.o.o. utvrdi nove lokacije i modele zajedničkih spremnika na području grada Rijeke. Odjel gradske uprave za razvoj, urbanizam, ekologiju i gospodarenje zemljište te Odjel gradske uprave za komunalni sustav istim su Zaključkom zaduženi za izdavanje odgovarajućih suglasnosti na lokacije smještaja zajedničkih spremnika prikupljanja komunalnog otpada utvrđene od strane Povjerenstva u roku od 15 dana od zaprimanja istih, a KD Čistoća zadužena je da poduzme aktivnosti na izradi projektne dokumentacije, nabavi i postavi, odnosno ugradnji zajedničkih spremnika na lokacijama za koje su izdane suglasnosti.

Napominje se da je Povjerenstvo već započelo sa sastancima vezano uz utvrđivanje lokacija kako bi se postupak nabave odabranih spremnika i postupak analize i odabira lokacija odvijao u što je većoj mjeri moguće paralelno sa postupkom nabave odabranog modela spremnika, a sve kako bi do uspostave sustava došlo u što ranijem roku. Zajedničkom suradnjom KD Čistoća i stručnih službi Grada Rijeke i u daljnjem će se razdoblju neprestano raditi na provođenju svih potrebnih radnji radi realizacije obveza temeljem Odluke o načinu pružanja javne usluge sakupljanja komunalnog otpada na području grada Rijeke.

4. ZAKLJUČNO

Kako je opisano prethodno u materijalu, uspostava sustava pojedinačnog korištenja javne usluge sakupljanja komunalnog otpada odvija se bez većih poteškoća u pogledu podjele individualnih spremnika u obiteljskim kućama. Međutim, najveći problem na području grada Rijeke predstavljaju višestambeni objekti. Slijedom navedenog, u razdoblju od stupanja na snagu Odluke do sastavljanja ovog izvješća, osim što se kontinuirano dijele pojedinačni spremnici u obiteljskim kućama, odrađeno je i niz radnji radi rješavanja pitanja dodjeljivanja zajedničkih spremnika za višestambene objekte. Tako je osnovano Povjerenstvo za utvrđivanje lokacija zajedničkih spremnika za sakupljanje komunalnog otpada na površini javne namjene koje je na temelju predloženih lokacija od strane KD Čistoća izvršilo detaljne analize te je izvršenim analizama, a osobito uvidom na terenu utvrđeno niz poteškoća u implementaciji prvenstveno ukopanih i poluukopanih spremnika, a koje su detaljno opisane u ovom izvješću. S obzirom na utvrđeno, KD Čistoća pristupila je procjeni različitih mogućih tehnologija koje se mogu koristiti. Potencijalne tehnologije predstavljene su Gradskim vijećnicima dana 10. listopada 2022. godine u Gradskoj vijećnici Grada Rijeke, s obzirom da je ocijenjeno da je riječ o tematici koja je od izuzetne važnosti. Nakon dodatne analize stručnih službi, odabran je model broj 2 te je nakon odabira modela bilo nužno provesti radnje vezane uz nabavu, odnosno primarno pribaviti sredstva iz kojih će se financirati nabava. Kako je KD Čistoća trgovačko društvo u većinskom vlasništvu jedinice lokalne samouprave, trebalo je poštivati odredbe Zakona o proračunu te je slijedom navedenog za kreditno zaduženje KD Čistoća iz kojeg će se financirati odabrani model spremnika trebalo ishoditi suglasnost Gradskoga vijeća Grada Rijeke. Navedena suglasnost ishoda je na sjednici Gradskoga vijeća od 8. prosinca 2022. godine, a nakon provedenog postupka nabave dugoročnog investicijskog kredita u iznosu od 8.600.000,00 EUR.

S obzirom na ostvarene preduvjete u veljači 2023. godine postupak prethodnog savjetovanja sa zainteresiranim gospodarskim subjektima će biti objavljen, a odabir ponuditelja očekuje se sredinom 2023. godine. Istovremeno s nabavom spremnika, Povjerenstvo za utvrđivanje lokacija zajedničkih spremnika za sakupljanje komunalnog otpada na površini javne namjene na prijedlog KD Čistoća d.o.o. utvrđivati će nove lokacije i modele zajedničkih spremnika na području grada Rijeke, a nadležni Odjeli Grada Rijeke izdat će odgovarajuće suglasnosti, sve sukladno Zaključku Gradonačelnika Grada Rijeke od dana 25. listopada 2022. godine.